

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Junius' 24-dikán, 1825.

Török 's Görög hadi történetek.

A' Szerentse, melly a' Görögöknek hátat kezdett vala fordítani, a' Konstánczinápolyból Május' 25-dikén indult tudósítások szerént hozzájok ismét mosolyogva vissza fordult, Május' 12-dik napján. A' Modoni öbölben véletlenül meglepte Görög Admirális Miauli az Egyiptomi hajós serget 's nagyon megrongálta, a' melly történetnek leírása e'képpen fordul elé ezen Konstánczinápolyi tudósításban: —

„Az Egyiptomi hajós sereg, a' melly 9 frégátokból, 10 Korvettékből, 21 Briggekből 's egyéb kissebb hadi hajókból állott, 's Hussein-Bei által vezéreltetett, April. 1-ső napjaiban a' Modoni kikötőhelyből vissza evezett Candia szigetéhez, hogy a' Sudai kikötőhelyben az Egyiptomból oda várattott segítségeket magához vegye, 's ezekkel együtt Modonhoz ismét vissza evezzen. Azon Osztály hajós sereg, a' melly, mint nem régen említettük, Patrászhoz eleséggel bevezett vala, 's 2 frégátból, 2 Korvettékből, 6 Briggekből 's még egy kissebb hajóból állott, hasonlóképpen szerentsésen vissza érkezett vala Sudához. Így az Egyiptomból várattott segítség is April. 25-dikén. Ez állott 35 Európai kereskedő hajókból 's öt hadi Briggekből, 's hozott 2500 katonákon kívül sok munitziót, lovakat, eleséget, és várostromló nagy ágyukat.

„Ezen egyesült tengeri nagy erő a' szállító hajókat is hozzá számlálva, már

ekkor 91 hajókra telvén, April. 27-dikén oda hagyta a' Sudai kikötő helyet, és semmi akadályokra nem találván szerentsésen megkerülte a' Maleka nevű fokot: hanem más napon reggel ugyan azon foknál Görög Admirális Miauli is megmutatta magát 26 hajókkal 's tett jelentései 's fordulásai által úgy nyilatkoztatta ki magát, hogy az Egyiptomi hajókat megakarja támodni. Hanem a' szélnek éppen ekkor történt eltsendesülése, 's az a' környülálás, hogy az Egyiptomi hajókat már jó hadi rendbe állittatva lenni szemlélte, őtet megtartóztatták a' próbatételtől. Kedvezőbb idő-pontot kelle várni.

„April. 29-dikén reggel ágyuzásra került a' dolog, a' melly végezetre kevesen folyt, 's a' melly a' Görögöknek volt káros annyiban, hogy két gyújtó-hajó elszűjtött, 's két Briggek elfogattott. A' verkedés 29-dikben estve is megújított, 's az éjjeli setétségnek bekövetkezésével a' Görögök három gyújtóhajót az ellenségre ismét réá botsátottak, de ezek sem árthatnak néki egyebet, hanem hogy egy frégátját meggyújtották 's nagyon veszedelmes állapotra juttatták vala, de még is a' Törököknek szolgált a' szerentse annyiban, hogy a' frégatot megoltották 's megmentették.

„Ennyibe' határozódva maradtak a' dolgok Modonnál Május' 12-dik napjáig; a' melly idő alatt oda az Algiriai hadi hajók' Osztálya is megérkezett Mustapha-Reisz nevű Admirálisnak vezérlése alatt az Abriham Basa' segítségére, a' melly

8 hajókkal nevelte az Egyiptomi tengeri erőt. Ibrahim Basa ezen idő alatt Navarinhoz vette vala útját, hogy jelenléte által az ostromlókat tüzesittse, a' mint is hogy ezek az ő odamenetelének köszönték, hogy nem soká azután Ó-Navarint, melly a' valóságos várnak egy külső erőssége és a' Sphagia nevű kis szigetetskét is elfoglalhatták, honnét az ostromlást sokkal könnyebben folytathatták.

„Az Egyiptomi nagy tengeri erő, melly már most minckutánna az Algiriai hajók is ide érkeztek vala, legalább is száz hajókra számláltathatott, s Modonnál részint a' kikötőhelyben részint annak külső obliben álla —“

„Ezen állapotban történék (így szoll Belgiumi Oberster Rottiers, a' ki ezen tengeri verekedést illető tudósítást, mint szemmel látott tanu, írta s Konstan-
 czinápolyba küldötte), hogy Május' 12-dikén estve felé, 6 óra tájban, a' Miauli vezérlése alatt lévő hajós csapat magát közélről megmutatta, s azon tenger-szorosan, mellyet egy felől a' tenger' partjai
 mas reior e Cabrera és Sapia nza nevű szigetek tsinálnak, 28 hajóval a' hol a' Török hajók állottak, által rontott, s négy gyújtó hajót azonnal közzikbe bocsátott. Látván a' Török hajók a' veszedelmet, azon iparkodtak, hogy az öbölből a' széles tengerre kikaphassanak, s e'képpen sokak széllyel futottak s meg is menekedtek, hanem egy szép frégát, két Korvette, és három hadi Brigg, számos szállító hajókkal egyetemben, a' Miauli gyújtóji által meglepettetvén, meggyújtat-
 tak s mindnyájok a' láng' prédájává lettek. A' frégát' neve Asia, 44 ágyus volt. Ezt nem régen Svétziában tsináltatta vala az Ibrahim Basa' apja az Egyiptomi Vice-Király. Nem telt egy fertály óra benne, míg a' lángok megemesztették. A' Briggek közzül kettő sokáig védelmezte magát, de sikeretlenül. A' szállító hajók közel a' par-

tok mellett vasmatskákon állottak a' kikötőhelynek azon része felől, a' melly felől a' Görögök bérontottak, s kevés idő telt benne, míg ezek is a' láng' prédájává lettek.“

Ezeket eddig meghatározott szavakkal írta Oberster Rottiers, s ez még tsak a' legelső tudósítás vala, melly az Egyiptomi hajóknak ezen szörnyű veszedelmiről Konstan-
 czinápolyba az utolsó Kurirnak onnét lett elindulása előtt megérkezett volt. Hanem azt is említi Oberst Rottiers, hogy az ő Modontól lett elevezése után estvéli 10-zedfél és éjjeli 12-tödfél órakor Modonból szörnyű nagy dördülésekkel való lobbanások látszottak és hallottak ki a' tengerre, a' mellyek kétség kívül az által okoztathattak, hogy a' láng a' várban lévő puska-
 poros magazinámokba is belékapott, mint gyanítani lehet azon szállító hajókról, mellyek ott a' partok mellett állva gyultak és égtek meg. — Rottiersnek ezen tudósítása Smyrnából érkezett Konstan-
 czinápolyba.

Ezen veszedelmes verekedés előtt már Május' 3-dikán is megmutatta volt egy Görög hajós csapat magát Modon előtt, hanem ekkor 4 óráig tartott ágyuzás után, a' nélkül, hogy egyik rész a' másiknak valami kárt tehetett volna, ismét tsendeség lett, mellyet onnét magyaráznak, hogy a' Görögök ekkor még tsak kémkedőleg jelentek volt meg, s olly meszsire állottak, hogy a' Török ágyuk hozzájuk ki nem szolgálhattak, a' Törökök pedig, ámbár Ibrahim a' Navarini tábortól sietve eljövén már a' kikötőhelyben volt, s az övéit minden biztatásokkal buzdította, tsak ugyan nem mérészlettek a' kikötőhelyből kijebb jöni s a' Görögökhöz közelíteni. Miauli tehát 12-dikben maga bé ment hozzájuk, s ennek következése lett az eléadatott tengeri verekedés, de a' melynek környülál-
 lásosabb eléadattatását még ezután fogjuk részint a' Görög Ujságokból részint Kon-

stanczinápolyi újabb tudósításokból köz-
leni.

A' tengeri dolgokról most még csak
azt említhetjük-meg, hogy a' Dardanellák
közzül is kivezett már az Archinelagusra
a' Kapidán-Basa a' Konstanczinápolyi ha-
jós sereggel, 's gyanítható képpen nem so-
ká össze fog azon Görög hajós tsapattal
találkozni, melly az Admirális Sachuri
vezériése alatt a' Mytilenei tengeréken olál-
kodik, fel 's alá evezvén.

* * *

Azon napok alatt, midőn Mo don-
nál ezen nevezetes tengeri történetek kö-
zelgettek, a' szározon is nagyon nevezetes
dolgoknak történését lehetett várni. Na-
varin várát Ibrahim Basa Aprilis' kez-
detétől fogva szározon tengeren minden
kitelhető erejével ostromlotta, a' melly mun-
ka annyival tüzesebb volt, hogy a' két rész'
hajós sergei is szüntelenül elevenítették a'
tsatázók munkáját. Mind két részről sok em-
berek hullottak vagy fogattattak-ol, a' Gő-
rögök közzül úgy, mint a' Törökök köz-
zül. Az April. 19-kén történt verekezés
nevezetesen, mikor az Egyiptomi lovasság,
a' Navarin ostromának feloldozására
ment Görög seregek hátára ütött, nagyon
hevesen folyt. Ekkor történt, hogy Nicola
és Panajoti Zafropulo egy 150 emberből
álló csapattal együtt elfogattattak; hanem
az is ekkor történt, hogy számos Törö-
kök 's ezek között több Fő-tisztek meg-
öleltettek vagy halálra sebesítették, kik
közt a' Kaimakan 's a' Kiaja is nevezet-
nek, 's kik közzül az utolsó Május' 11-di-
kén Modonban halt meg az említett vere-
kezésben Navarin alatt vett seb miatt.

„Május' 11-dikén egy serény de meg-
lehetősen vesztéssel össze köttetett próbát
tévén az öbölben lévő hadi hajók segedel-
mével Ibrahim Basa azon kis sziget el-
len, melly a' vártól nem messze esik 's a'
mellyen az Ó-Navarin nevű külső erősség

találtatik 's a' mellyet a' Görögök nem ré-
gen az Ó városnak omladékaiból a' mo-
stani valóságos várnak Navarinnak oltal-
mazására szélső bástyául építettek vala, ő
ezt nem tsak elfoglalta, hanem Hadschi
Christo nevű Generálist is 180 embereivel
együtt abból fogságra vitte, 's mindjárt ak-
kor az öböl' torkában találtató Sphagia
nevű kis szigetre is ostromágyukat és ka-
tonaságot szállított-ki, a' mellyek mind az
ólta történtek, hogy Egyiptomból az ostro-
mágyuk Moreára megérkeztek. Már ekkor
(11-dikben) olly nagy szorongattatások kö-
zött vala a' Navarini őrző sereg, hogy Má-
jus' 12-tödikének reggelén megkínálta a'
Török vezért a' Capitulással, de olly fel-
teteleket tett abba, hogy azokat Ibrahim
el nem fogadhatta, példának okáért, hogy
a' várból zászlajit és fegyvereit kivihesse,
hogy Anglus hajókra ülvén Nápoliba evez-
hessen, 's a' mi még több, hogy a' Gő-
rög őrző sereg' hátra lévő zsoldját
fizesse-ki. A' Török vezér a' Görögöknek
ezen kivánságaikat igen fenn hájjazóknak
találván azokat vissza vetette 's tsak azt
ígérte-meg, hogy a' várból kimenvén, ki-
sérlet alatt bántódás nélkül a' Görög tábor'
szélső vigyázó tsapatjáig mehessenek.

„Félbe szakadván e' szerént az alku-
dozás, Ibrahim az ostromláshoz ismét ket-
tözött iparkodással hozzá fogott 's a' Tö-
rök ágyuk valamint addig a' szározzól
és a' hajókról úgy már most az elfoglalta-
tott szigetekről is megszóllaltak. De na-
gyon különös vala ekkor az, hogy a' Gő-
rögök semmi mozdulást nem tettek, sem
ágyukkal sem puskával nem tüzeltek, ha-
nem magokat a' kazamátákba, a' vár alatt
lévő börtönökbe, bevonták, 's ott tse-
desen halgattak. Mindenek úgy véleked-
tek, hogy ezen halgatást vagy Capitu-
láció fogja követni, vagy pedig rá-roha-
nás által fogja Ibrahim a' várnak elfogla-
lását megpróbálni.

„Sokak tsudálkoztak, hogy miképpen történhetett hogy Navarin illy sokáig védelmezhetette magát az Ibrahim nagy készülétei ellen, 's ezt nem is egyébből lehetett megmagyarázni, hanem tsak, hogy a' legbátrabb és legtanultabb Görög tengeri tiszt Admirális Miauli az ostrom alatt az öbölben álló Török hajók között néhány versben keresztül rontott, 's emberekből, hadi készülétekből és eleségből álló segedelmet vitt-be Navarinba, mint nevezetesen April. 12-dikén is megtörtént. Ide járul, hogy Európai külömbkülömb nemzetbéli tisztek is többek találtak a' Navarni őrző seregnél, kik a' vár' oltalmazásában a' Görögöket kormányozták. Ilyen a' többek közt a' Piemonti revolútziónban 1821-ben esmeretessé lett Generális Santa Rosa is. Abból, hogy Miauli az ostromlás' ideje alatt több versben berontott Navarinhez, talám azt is meglehetne magyarázni, hogy miokon ajánlotta a' Navarni őrző sereg magat eppen ny nagyon fenn hájjazó feltételek alatt a' kapitulálásra, és hogy az ágyúzást az ostromlók Május' 12-dikén 10 órakor ismét elkezdvén, miért nem tettek azután a' Görögök Navarinban semmi mozdulást, miért halgattak-el egészen, a' nélkül, hogy az alkudozást folytatták volna. Azt lehet gondolni, hogy tudósítatva voltak Miaulitol, hogy még azon estvén mi fogna Modonnál történni, 's tsak ennek kimenetelét akarták elvárni.“

„A' mi tudósításaink azonközben Navarinra nézve tsak Máj. 12-dikén délelőtti 10 óráig terjednek. Mi történt ott azután, mi erről még semmi tudósítást nem vettünk. Maga az az Oberst Rottiers, kitől ezen tudósítások Konstanczinápolyba küldettek, ki a' Modoni öbölről Máj. 12-dikén estvéli 7, és annak külsőbb tengereiről azon éjjel távozott-el, a' Modonnál azon éjjel eléfordult történeteknek következeiről tsak annyit mond, hogy azt még tsak ezentúl fogjuk megtudni, hogy a' Modoni

tengeri verekedésnek Moreára nézve mitoda következei lettek.

Az Albaniai sergeknek, mellyek a' Seraskier Reschid vezérlése alatt Nyugoti Görög Országba beütöttek 's Messolongihez és Anatalikóhoz elényomúltak, továbbbi munkálódásaikrol még semmi újabb tudósításokat nem vettünk. A' Keleti Görög Országban folyó dolgokról pedig semmi bizonyost nem lehet kihozni az eddig érkezett tudósokbol. Oda a' Negroponti Basa' helytartója ütött-be, mint írják valami 8000 emberekkel 's Tatzó nevű Kapitánynak társaságában, a' Török tudósítások szerént, Livadiát, Bodonitzet, Derbentet, Mólát, és Thébét már elfoglaltá volna, hanem ezen Török tudósításoknak az Athenebéli Ujság 's valami a' magános levelek is ellentmondanak, azt erőssitvén, hogy ott Odyszeusnak Gura által lett megverettetésén, elszaladásán, 's azutáni elfogattatásán kívül, még eddig semmi olly fontosságú történetek elé nem fordultak, mellyeknek a' Görögök' ügyéhez valamelly véghatározásu következei lehetne.

Gura még Febr.végén nagyon mérges Proklamátziót hirdettetett-ki az Athénei Ujságban 's a' Törvények barátjában, melly által boszszuállásra gerjeszti a' Keleti Görögöket Odyszeus ellen, 's valami Trelioni nevű Anglus ellen is, kit mint gyalázatos gaz embert úgy irván-le azt mondja felölle, hogy ő tsábitotta-el Odyszeust és vette az önn' hazája ellen való fegyverfogásra.

A' Fényes Portánál a' Beiram ünnepeinek bekövetkezésekor külömben szokásban lenni szokott minden féle innepi vigadozások megtiltattak azért, hogy a' Császári Udvarban mostanság elé fordult halalos történetek rend kívül való szomorko-

dást okoztak. A' Császár két nagyobb gyermekei után, kik közzül egyik April. 20-dikán a' másik Máj. 7-dikén halt-meg, az ólta e' hónap' 20-dikán ismét a' himlő áldozatjává leve egy leánya Minire nevű Princzaszszony.

Nagy Britannia.

Itt következnek még némelly jegyzések Minister Liverpoolnak azon beszédéből, mellyet Május' 17-dikén a' Catholikusokat illető kérdésnek a' felső házban történt visszavettése előtt elmondott, 's a' melynek egy része a' 48-dik számú Magyar Kurir' 358-dik lapján félbe maradt: —

„A' Catholikusok úgy tartják a' gyónási Absolutiót, mint minden bünöktől való telyes megtisztulást (de ne felejtsek el, hogy ez a' Püspök Doyle magyarázása szerint az alatt a' feltétel alatt esik, ha a' gyónás telyes megbánással 's a' gyónónak megjobbulásra való telyes maga elszánásával történik), melyre nézve a' Papi Hatalom az Absolutió-adásban rendkívül nagy-nak tűnik elő. Úgy hallom, hogy a' gyónató Pap olly nagyon el van köteleztetve a' dolognak titokban való tartására, hogy nem csak a' már megtörtént bünöket, hanem még a' történendőket, és nem csak azokat, mellyeket a' gyónó, hanem más személyek is, elhalgatni köteleztetik; úgy következésképpen, hogy ha valamelly Cath. Pap a' Királynak 's a' Lordok' házában 's az alsó háznak levegőbe való felvettetését illető öszszesküvést tudná is, ezt a' Felsőségnek bejelenteni nem csak hogy kéntelen nem volna, de sőt inkább kötelessége ellen tselekedne ha bejelentené.“

A' Papoknak a' Familiák' állapotjához 's a' Parlamentumi Írlándus tagok' választásához való befolyásáról is beszéllett Liverpool, 's azután illy kifejezésekkel

nyilatkoztatta gondolatjait: — „Én azt erőssítem 's a' kérdésben forgó jóvallat is azt tartja, hogy a' mi Országlási Systemánknek egyedül a' Trónusra való Protestans követezési jus a' talpköve: de hiszem egyszer'smind, hogy ha a' Catholikusoknak mindent megadunk, a' mi a' jóvallatban kívántatik, azután a' Trónusra való kivetkezési jus nem fog egy garaszt érni. Mylordok! valameddig a' mi Constitúciónk Systemája Protestans, addig nagyon szükséges leszen nekünk a' Protestans Thronust és Protestans Administrátziót is fenn tartanunk. Ezen ház minden titkolódás nélkül tartozik bánni a' néppel; tartozik előtte kinyilatkoztatni, hogy ha a' Protestansokat illető jóvallat megerössítettne, Nagy Britannia azon-túl nem lenne Protestans Státus. Sok Lordjaink úgy vélekednek, hogy ha ezen jóvallat törvényé tétetik, vagy hogy ha a' Catholikusok a' magok kívánásait megnyerik, ez által a' köztök és Protestansok között fenn álló egyenetlenkedések kevesedni fognak: de azt kérdehetnők, hogy valyon nem nevedekni fognának-e' inkább? (halljuk! halljuk! halljuk). A' két rész állapotja egymás ellen, nezen jóvallatnak megerössítettése mellett is úgy maradna, mint most van; hanem a' Catholikusok erősebb lábra 's a' Protestansokhoz hasonló erőre kapnának, 's ebből a' veszekedéseknek nevedekése következne. A' Catholikusokat 's Protestansokat barátságosan megegyeztetni én lehetetlenségnek tartom. A' nem való, hogy Írlandiánaka a' maga Religiói megszorittatása miatt kelle-ne szenvedni; az ott 20 esztendőktől folyó nyughatatlanságoknak semmi köze nints a' Catholikusok' ügyéhez. A' se' valóság, hogy a' Catholikusok' népessége Írlandiában a' Protestansokéhoz képpest olly nagy volna. Bizonyos tudósításokból tudom, hogy alig áll ügy, mint 3, 1-hez, avvagy hogy 1 Protestansra alig esik 3 Catholikus. —

Illy hangon beszéllett Minister Liverpool sokáig a' Catholikusok ellen. Az ő ellenvetéseire 's okoskodásaira Minister Harrowby felelt, kinek gyökeres okoskodásai is megérdemlik, hogy közelébb kiadandó Újság leveleinkben a' fontosabbakat kiadjuk.

A' Calkuttai Tiszti Ujság-levelekben olly megjegyzések találtnak a' Birmán hadakozásról, mellyek szerint attól tarthat Nagy Britannia; hogy ezen hadakozás miatt nem soká még a' Chinai Birodalommal is kéntelen leszen hadat folytatni, kivált azért, hogy az Anglus seregek már most a' Birmán tartományoknak napkeleti határaik felé kezdenek dolgozni, a' hol már Ramáhnál állanak. Rangoonban még megmaradtak, de onnét nem nyomultak elébb a' sok erdős helyek miatt, mellyek nem engedik, hogy lovas-sággal dolgozhassanak.

Az egy kevésbé kedvező kinézés az Anglusokra nézve, hogy a' Siami Fejedelem is 8000 emberekből álló fegyveres sereget küldött a' Birmán tartományok hatáira, 's úgy látszik, hogy el akarja az ő tartományaiknak egy részét foglaltatni. — A' legújabb tudósítások szerint az is kedvezni látszik az Anglusoknak, hogy a' Birmánoktól mostanság valami Követ érkezett az Anglus Lógerbe.

Az Angliai Parlamentumban az a' kérdés is elé fordult mostanság, hogy elejit lehetne-e' valami módon Bengalában annak a' szörnyítő szokásnak venni, a' melly szerint az Indiai aszszonyok magokat meghalt férjeikkel együtt elevenen megégettetik? Hume kérelmet adott-be ezen tárgy eránt az alsó ház' elibe. Ő felszámolta az ezen tárgyrol beérkezett tiszti tudósításokból, és úgy találta, hogy Bengalában 1817-től fogva 1821-ig, 3443 illy szeren-

tsétlen özvegy aszszonyok égtek-meg. Indiának már némelly részeiben eltöröltetett ez a' kegyetlen szokás; a' pogány papság fogja felettébb nagyon pártját.

D é l i A m é r i k a.

A' Londoni Kurir szerint Limából Jan. 29-dikén indult levelekben iratik: hogy Bolívar olly tudósítást vett Felső Peruból Gen. Sukrétól Dec. 31-dikéről, hogy Spanyol Generális Olanéta magát minden feltételek nélkül alája bocsátotta az Independens armádának. Így tehát már egész Peru a' Bolívar' kezében volna az egy Callaón kívül, a' melly magát még most is vakmerőképpen védelmezi, 's azt tartják, hogy ha Gen. Rodilnak valami módon eleséget vihetnek-be a' Royalisták, még három hónapig is oltalmazni fogja magát, ha tsak talán valami nem vélt szerentsés történet által az Insurgensek' kezire nem kerül a' vár, kik ennek a' tenger felől is minden közösülését elvágják, mint hogy a' Spanyol hadi hajók mihelyest az Ayakuchoi verekedésnek kimenetelét meghallották, azonnal oda hagyták a' Callalói öblöt 's Manilla felé eveztek-el.

Lombard Velencei Királyság.

Császár ő Felsége Paviában Jun. 10-dikén délelőtt a' tudományi, tanulási 's egyéb jótételi intézeteknek megnézegetésével töltötte idejét, 's ebéd után 4 órától fogva 8-czig audientziákat adott: Császárné ő Felsége pedig ugyan ezen idő alatt a' Brambilla és Scarpa Urak ritka képekből álló gyűjteményeiket szemlélte meg.

A' következett napou, Jun. 11-dikén, reggeli 8 órakor az ott lévő Tsatornát egész a' Ticinóba való torkolatjáig meg szemléltek Császár és Császárné ő Felsé-

gek a' Vice-Király' társaságában, honnét vissza jöven az itt találtató egyéb nevezetes intézéseket is megtisztelte látogatásával Császár ő Felsége, 's mind ezek után délutáni 4 órakor útnak indultak ő Felségek a' Páviai lakosoknak jó kívánságaiktól kísértetve Mailand felé, hova estvéli 10 óra-tájban érkezvén bé az örvendezve várokozó sokaságnak a' levegőt hasogató éljen kiáltozásai között tartották bemeneteljeket. Az uczák, mellyeken bementek a' Felségek szépen megvilágosittatva 's felékesittetve voltak.

Ferencz Károly ő Cs, Fő Herczegsége 's Hitvese ugyan ezen napon 1 és fél óra-tájban Varese felől jöven Saronnába érkeztek 's a' Madonna-di-Saronna Kápolnájának ajtajánál az oda elejikke sietett Comói Cs. K. Delegatustól 's a' vidéki Tisztegektől fogadtattak 's tiszteltettek; azután a' szépen felékesittetve lévő Kápolnába menvén imádkoztak, az abban találtató képeket megnézegették, 's végre a' Plebánu' házába is bemenvén ott a' Piano-fortén a' vakon született Angiolo Peregótól egy nótát kihalgattak, 's a' Fő Herczeg ezen Kápolnának által adatott leírását kegyelmesen elfogadta, által vette, 's azután útjokat tovább folytatták. Coronában és Gerenzanóban is hasonló tisztelettel fogadtattak.

P o r t u g a l l i a.

A' Lisbonai Udvari Ujság illy kifejezésekkel hirdette-ki Május 25-dikén az Anglus rendkívül való követnek Stuarre Károlynak, onnét Brasilia felé való ugyan azon napon történt elindulását: —

„A' Nagy Britanniai Wellesley nevű linéahajó, a' melly Stuart Károly ő Exellentziáját Madeiran által Rio-de-Janeiro felé viszi, a' Gróf Hammond hajós Kapitány' kormányozása alatt ma reggel

útnak indulá. Ezen megkülömböztetett Diplomátikus 's nagy tekintetű ember, a réa bízott fontos és ditsősséges küldetésben minden jó gondolkodású Portugalusnak, ki a' Felséges Braganzai Háznak boldogságát és ditsősségét 's a' Portugalus és Brasiliai népeknek jóvát szíven viseli, tiszta és buzgó kívánságai által kísértetik.

M a g y a r O r s z á g.

Lugosról Junius' 5-kén. — Nemes Krassó Vármegyében, midőn ő Felsége parantsolata felolvastatott Aprilis' 20-án Méltóságos Báró Forray András Ur ő Nagyságának Tsászari Királyi Kamarásnak ezen Nemes Vármegyében a' Fő Ispányi Helytartóságra való kineveztetéséről, különös díszes követség neveztetett ki ő Nagyságának Úri lakásán Soborsinban való megköszöntésére, mellyet ő Nagysága megkülömböztetett tisztelettel, és nyájassággal fogadván, bévezettetésének idejét Május' 31-dik napjára határozta. — A' midőn előtte való nap mind a' Vármegye szélén, mind a' város határánál különös Küldöttek által tiszteltetett meg. Az nap pedig reggel ezen Nemes Megyebéli Karok és Rendek, több szomszéd Ns. Megyéből az innep díszesítésére egybe gyült Úri Rendekkel, a' Méltóságos Helytartó Urat, a' Tisztelendő Minorita Atyák templomába kísérték a' Szent Lélek segítségül hívására. Az Isteni szolgálat után a' Méltós. Báró Ur maga szállására, a' Tekintetes Rendek pedig a' Ns. Vgye palotájába tértek, hol Tek. Petrovics Balás első Vice-Ispán Urnak előadására számos Uraságok neveztettek ki, melly Követség Fő Tiszt. Török Antal Csanádi Kanonok Ur Szószollója által a' Mélt. Urat illendően meghívta, a' ki is mindjárt a' Ns. gyülekezetbe, szíves öröm kiáltásokkal fogadtatván, megjelent, és

Helytartó székét elfoglalván, a' Felséges kinevezésnek Levele, és az engedelmeskedésnek parantsolata felolvastatott. Ezek szerint a' Ns. Rendek mind a' Mélt. Báró Eleinek érdemeiről, mind személyes nagyra termett tulajdonairól, kellemetes érzésekkel eltelve, 's Ő Nagysága a' Fő Ispányi székből felkelvén, a' kegyelmes Királyi rendeléssel közlött esküvésnek formáját, a' fellyebb tisztelt Kanonok Ur által elő mondatva, eleven szóval elmondá. Annak következésében számos: Eljen! kiáltások között a' Fő Ispányi székét elfoglalá. Ekkor a' Ns. gyülekezethez érzéssel tellyes beszédet monda, melly örömmel kiáltással fogadtatván, arra T. Tóth Mihály Ur, a' Megyebéli Karok és Rendek nevében válogatott ékesen szóllással felelt. Ezen beszédek úgy meghatották a' Ns. gyülekezethez szívét, hogy köz akarattal azoknak kinyomtatását meghatároznák. Ezután a' gyűlésre választott tárgyak előfordulván, és Ő Nagysága által számos Urak Táblabirákká neveztetvén, a' gyűlésnek vége szakasztatott, azon különös környüállás figyelmetességet gerjesztvén, hogy a' Méltóságos Báróné, született Gróf Brunsvik Juliánna Aszszony, több Fő Aszszonyságokkal, különösen emeltetett díszes Karból szemlélte az innepet. Ez nap Ő Nagysága a' Fő Ispányi Helytartó Ur különös ritkaságokkal felékésített táblánál 200 személyt gazdagon megvendégelt; estve pedig a' Ns. Vármegye Státusai különös tágas háznál fényes bált adtak, 's azon estve ezen épület, valamint a' város, ékesen ki volt világosítva.

* * *

Ő Tsászári Királyi Fő Herczagsége Ferdinandus Korona Örökös e' folyó hónap 10-ikén Fő Udvari Mesterétől Gróf

Bellegarde Ő Excellentiájától, és Adjutánsaitól késértetvén, Budáról Visegrád felé, az egykori gyönyörű Királyi úton, Esztergomba utazott, a' régi Magyar ditsőség' omladékai mellett. Esztergomban Ő Tsászári Királyi Fő Herczagségét a' sorba kiállított fegyveres Lakosok, és a' Katonáság fogadta; továbbá a' Ns. Vármegye Tisztei, és az Érseki Residentiában a' Papság, a' Ns. Káptalan, és Ő Herczagsége a' Primás. Kevés idő múlva a' munkában lévő roppant templomnak megnézésére indult a' Fő Herczeg, 's a' Bakats Kápolnáját, a' pompás nagy kriptát, a' várban kiásatott régiségeket, és az egész jövőbeli épületnek modelláját méltóztatott meg szemlélni; azután 3 óra tájban Primás Ő Herczagségénél ebédelvén, a' Királyi városon keresztül a' Katonáság, Polgárság, és Ifjúság tisztelkedése között Dorogon keresztül Budára vissza tért. — 12-kén Ő Tsászári Fő Herczagsége Budáról Mezőhegyesre utazott Ferdinand Kir. Fő Herggel, és tegnap onnan ismét vissza érkezett Kőrösön keresztül. — Útjában nagy örömmel kiáltásokkal tisztelték, Ts. Kováts György V. Ispány Ur Vgye Katonákkal vezette, és egy tsapat Lovag Nemesség kísérte mindenütt.

B é c s.

Ferdinandus Korona örökös Ő Cs. Fő Herczagsége folyó Junius 16-dikán Budáról, Komáromon által Bábolnára vévén útját, 's ott hálván, más nap Bécs felé folytatta útját, hova, kíséreljével Cs. K. Feldmarschal Gróf Bellegarde Ő Excellentiájával, ohajtott jó egészségben e' hónap' 18-kán megérkezett, 's ekkor a' Burgba szállván következett napon Schönbrunba ment-ki.